

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16.07.1999р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua>;
2. Безручук С. Л. Переваги та недоліки надання послуг з бухгалтерського обліку [Електронний ресурс] / С. Л. Безручук, С. М. Лайчук // Режим доступу : <http://eztuir.ztu.edu.ua/1968/1/3.pdf>

I. Ivanova. Restoration of accounting: meaning and necessity.

Summary

Theses reveal the essence of the restoration of accounting, the need for its conduct. The relevance and purpose of this service for the companies are determined. Some complications are noted during the restoration of accounting.

Key words: restoration of accounting, accounting, violation of accounting, financial reporting, tax reporting.

Крижановська Н. М.

*Магістр спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна
knati96@ukr.net*

Лугова О. І.

*Канд. екон. наук, асистент кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна
olha-luhova@ukr.net*

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ ЗА ПОРУШЕННЯ ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Розглянуто питання фінансово-правової відповідальності в контексті податкових правопорушень. Метою дослідження є розкриття інформації про фінансові санкції та особливості їх застосування до суб'єктів податкових відносин.

Ключові слова: податкове правопорушення, протиправні дії, санкція, відповідальність, службова недбалість.

В умовах інтенсивного розвитку системи фінансового права, частих змін до законодавства, що закріплює підстави відповідальності та встановлює санкції за його порушення, особливий інтерес викликає проблема відповідальності за порушення податкового законодавства.

Податковий кодекс України (далі – ПКУ) визначає податкове правопорушення як протиправні діяння (дію чи бездіяльність) платників

податків, податкових агентів та/або їх посадових осіб, а також посадових осіб контролюючих органів, що призвели до невиконання або неналежного виконання вимог, встановлених цим Кодексом та іншим законодавством, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи [4].

Одним із видів відповідальності суб'єктів господарювання за порушення податкового законодавства є фінансова відповідальність, яка регулюється нормами Податкового кодексу України і застосовується у вигляді штрафних (фінансових) санкцій та/або пені.

Штрафна санкція (фінансова санкція, штраф) є платою у вигляді фіксованої суми та/або відсотків, що стягується з платника податку у зв'язку з порушенням ним вимог податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням яких покладено на податкові органи. Пеня є сумою коштів у вигляді відсотків, нарахованих на суми грошових зобов'язань, не сплачених у встановлені законодавством строки [2].

При чому всі фінансові санкції у формі штрафів є чітко обумовленими. Величина штрафу за податкові правопорушення можуть бути встановленими у конкретній сумі (статті 117-121, 128 ПКУ) або у відсотках до певної суми податкового зобов'язання суб'єкта господарювання [4]. Пеня є сумою коштів у вигляді відсотків, що нараховуються на суму грошових зобов'язань, не сплачених суб'єктом господарювання у встановлений термін [5].

Особливість фінансової відповідальності за порушення податкового законодавства полягає в компенсаційно-каральному аспекті її впровадження. Фінансова відповідальність за порушення податкового законодавства є системою поєднання двох моделей застосування юридичної відповідальності: правовідновлювальної та штрафної.

ПКУ наголошує, що притягнення до фінансової відповідальності платників податків за порушення нормативно-правового регламенту сплати податків не звільняє їх від адміністративної та/або кримінальної відповідальності за доведеністю факту порушення [3].

Однак детальний аналіз нормативно-правового законодавства у сфері

регулювання податкових правопорушень дає можливість стверджувати, що на практиці фінансова відповідальність реалізується поза процесуальною формою, а механізму притягнення до неї як такого немає. Як наслідок, відсутність окремо визначеного чіткого інструментарію притягнення порушників податкового законодавства до фінансової відповідальності, гальмує розвиток системи принципів провадження, що притаманні іншим складовим юридичної відповідальності [1].

Слід також зазначити, що держава здійснює вплив на платників податків не лише на загальнодержавному рівні, а й на рівні місцевого самоврядування. Головна мета діяльності місцевих податкових органів контролю та нагляду – попередження податкових правопорушень (таблиця). Але, за необхідністю, відповідні контролюючі органи притягують суб'єкта господарювання – податкового правопорушника – до фінансової відповідальності.

Таблиця 1 Види запобіжних та попереджувальних заходів у боротьбі з порушеннями податкового законодавства

Запобіжні заходи		Попереджувальні заходи	
- заходи для запобігання правопорушенням податкового законодавства; створюють базу для притягнення до відповідальності		- заходи для попередження можливих правопорушень податкового законодавства, що здійснюються відповідними органами контролю та нагляду	
вилучення компетентними органами відповідної документації	арешт майна порушника податкового законодавства	надання роз'яснень платнику податків за системою їх сплати	дослідження банківської документації, що підтверджують сплату податків

Джерело: власна розробка автора

Спираючись на вищевикладене, можна дійти висновку, що проблематика дослідження питань фінансової відповідальності суб'єктів господарювання є актуальною в аспекті аналізу податкового законодавства. Застосування ефективного правового механізму стягнення податків має стати дієвим елементом системи запобігання податковим правопорушенням з боку суб'єктів господарсько-фінансової діяльності.

Список використаних джерел:

1. Богданова О. О. Окремі аспекти оподаткування сільськогосподарських підприємств / О. О. Богданова // Економіка. – 2011. – № 3. – С. 144-151.
2. Лук'янець Д. М. Фінансова відповідальність за Податковим кодексом України: недоліки правового регулювання [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lib.uabs.edu.ua/library> – Дата останнього доступу: 09.12.2017 р.
3. Непочатенко О. О. Оподаткування сільськогосподарських товаровиробників та шляхи його вдосконалення / О. О. Непочатенко, П.М. Боровик, М. М. Уманець // Сталий розвиток економіки. – 2013. – № 1. – С. 328-332.
4. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> – Дата останнього доступу: 09.12.2017 р.
5. Посаднева О. М. Особливості оподаткування сільськогосподарської діяльності в Україні / О. М. Посаднева // Інноваційна економіка. – 2012. – № 2. – С. 257-260.

N. Kryzhanovska, O. Lygova. Responsibility of entities for violation of tax legislation.

Summary

Issues of financial and legal responsibility in the context of tax offenses are considered. The purpose of the study is to disclose information about financial sanctions and the peculiarities of their application to the subjects of tax relations.

Keywords: tax offense, unlawful actions, sanction, responsibility, service negligence.

Мельник О. І.

*Канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,*

Миколаївський національний аграрний університет,

м. Миколаїв, Україна

melnykolga19@gmail.com

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОПТИМІЗАЦІЇ ПОДАТКІВ

Визначено роль та особливості податкової оптимізації в сучасних умовах фіскальної політики. Наведено критерії податкової оптимізації, обґрунтовано можливі напрями щодо перерозподілу податкового навантаження

Ключові слова: податки, оптимізація податків, податкове планування, податкове зобов'язання, податкові платежі

В сучасних умовах господарювання знання особливостей побудови системи оподаткування, основних видів податкових платежів та об'єктів оподаткування дозволяє сформувавши ефективну податкову політику на підприємстві, оптимізувати потоки податкових платежів, підвищуючи таким чином ефективність діяльності. За цих умов особливої актуальності набувають питання раціонального застосування методів та інструментів податкової оптимізації. Податкова оптимізація передбачає правомірну й